

Myndigheten för yrkeshögskolans föreskrifter om utbildningar inom yrkeshögskolan med inriktning stödpedagog inom funktionshinderområdet;

beslutade den xx xxx 2018.

Myndigheten för yrkeshögskolan föreskriver följande med stöd av 2 kap. 7–9 §§ förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan för utbildningar med inriktning stödpedagog inom funktionshinderområdet.

1 § Utbildningarna ska omfatta 200 yrkeshögskolepoäng och ska avslutas med en yrkeshögskoleexamen.

2 § Utbildningarna ska ge de kunskaper, färdigheter och kompetenser som redovisas i bilaga 1.

3 § Kursernas benämning, antal yrkeshögskolepoäng, mål och innehåll ska följa det som redovisas om kursplanerna i bilaga 2. I övrigt ska kursplanerna följa det som framgår av 2 kap. 9 § 5 och 6 förordningen om yrkeshögskolan.

Dessa föreskrifter träder i kraft den xx xxx 20xx och tillämpas första gången på utbildning som beslutas efter ikraftträdandet.

THOMAS PERSSON

Anna-Karin Juhlén

Kunskaper, färdigheter och kompetenser

För yrkeshögskoleexamen med inriktning stödpedagog inom funktionshinderområdet ska den studerande uppnå sådana kunskaper, färdigheter och kompetenser som anges nedan.

Kunskaper

Den studerande ska ha specialiserade kunskaper:

- om intellektuella, neuropsykiatriska och psykiska funktionsnedsättningar och dess orsaker och konsekvenser i vardagen,
- om kommunikationsmetoder,
- om pedagogik,
- om människans utveckling,
- om individanpassat stöd som bidrar till ökad livskvalitet,
- om begreppen lärande och vägledning relaterat till verksamheten,
- om etiska förhållningssätt inom social omsorg,
- om organisations- och systemteorier,
- om regelverket som reglerar arbetsområdet,
- i social dokumentation och
- om kulturens och hälsans betydelse för det professionella förhållningssättet.

Färdigheter

Den studerande ska ha färdigheter i att:

- ha ett professionellt bemötande och förhållningssätt som främjar brukarens självständighet, självbestämmande och delaktighet,
- tillämpa individanpassade pedagogiska metoder som främjar självständighet och delaktighet,
- arbeta målstyrt med förekommande planer för att säkerställa kvaliteten,
- utveckla verksamheten utifrån kvalitet och evidensbaserad kunskap inom området,
- praktisera ett pedagogiskt ledarskap,
- tillämpa metoder för ett vägledande förhållningssätt gentemot kollegor i arbetsgruppen, individuellt och i grupp och
- färdigheter i att ge en enkel presentation på engelska i skrift och tal.

Kompetenser

Den studerande ska ha kompetenser för att:

- stödja brukarens i kontakter med dennes nätverk för att främja brukarens delaktighet och självständighet,
- stödja och vägleda kollegor i pedagogiska och kommunikativa metoder,

- självständigt tillägna sig ytterligare kunskaper och färdigheter för kontinuerligt lärande och professionell utveckling inom arbetsområdet,
- självständigt vägleda kollegor inom arbetsområdet utifrån områdets författningar för att främja självständighet, självbestämmande, inflytande och delaktighet,
- självständigt ta fram en genomförandeplan där brukaren är delaktig och kan utöva inflytande genom användandet av kommunikationsstöd och pedagogiskt upplägg,
- reflektera och vägleda kollegor i etiskt förhållningssätt och grupprocesser och
- planera, genomföra och säkra ett gemensamt arbetssätt i enlighet med ett vägledande förhållningssätt.

Kursernas benämning, antal yrkeshögskolepoäng, mål och innehåll

Socialt arbete, lagstiftning och organisation

15 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar socialt arbete och stöd till personer med funktionsnedsättning samt ger förståelse för hur socialt arbete utvecklats ur ett historiskt perspektiv. Vidare behandlar kursen de olika professioner som finns inom socialt arbete och lagstiftning inom verksamhetsområdet.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- kunskaper om FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och FN:s konventionen om barnets rättigheter,
- kunskaper om värdegrunder i socialt arbete,
- kunskaper om olika professioner som kan vara aktuella för brukarens stöd,
- kunskaper om olika begrepp inom socialt arbete,
- kunskaper om författningar inom området och dess värdegrund,
- kunskaper om olika organisationsteorier,
- kunskaper om systemteorier och grupprocesser,
- färdigheter i att möta människor i behov av stöd,
- färdigheter i att arbeta med värdegrundsarbete och
- kompetenser för att tillämpa författningar i vardagsarbete och vägleda kollegor inom området.

Funktionsnedsättningar

25 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar funktionsnedsättningar och dess konsekvenser i vardagen så som begränsningar i socialt samspel och kommunikation, begränsande upprepade beteenden, koncentrationssvårigheter, kognitiva nedsättningar, impuls kontrollstörningar och inlärningssvårigheter.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- kunskaper om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och dess konsekvenser i vardagen,
- kunskaper om hjärnskador och dess konsekvenser i vardagen,
- kunskaper om intellektuell funktionsnedsättning i kombination med psykisk ohälsa och/eller missbruk,

- kunskaper om psykiska funktionsnedsättningar och dess konsekvenser i vardagen,
- specialiserade kunskaper om intellektuella funktionsnedsättningar och deras konsekvenser i vardagen,
- färdigheter i att bemöta personer med funktionsnedsättning respektfullt med hänsyn till deras integritet och
- kompetenser för att underlätta brukarens vardag.

Människa i utveckling

15 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar människans utveckling och hur stödet till en person kan anpassas och förändras beroende på de olika faser i livet som brukaren går igenom. Vidare behandlar kursen vilken betydelse hälsa, livsstil och kultur har för människans välbefinnande.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- kunskaper om människans utveckling fysiskt, psykiskt och socialt samt om olika faser i livet,
- kunskaper om mångfald och integration ur individ-, grupp- och samhällsperspektiv,
- kunskaper om kulturens betydelse för individens utveckling i ett livsperspektiv,
- kunskaper om salutogent förhållningsätt och begreppet "KASAM", en känsla av sammanhang,
- kunskaper om hälsa och livsstil ur individ-, grupp- och samhällsperspektiv,
- kunskaper om hur brukarens sociala nätverk påverkar dennes utveckling,
- kunskaper om kännetecknen på våld i nära relationer,
- färdigheter i att stödja brukaren i olika utvecklingskedan och faser i livet,
- färdigheter i att arbeta salutogent och utifrån brukarens behov,
- färdigheter i att samverka med brukarens nätverk,
- färdigheter i att möta människor från olika kulturer med andra värderingar än de egna,
- färdigheter i att bidra till att skapa förståelse för kulturella skillnader och olika värderingar med kollegor och
- kompetenser för att leda utveckling av ett salutogent förhållningsätt.

Etik och professionellt förhållningsätt

15 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar etiska och professionella förhållningsätt till brukaren och dennes nätverk. Vidare ger kursen träning i att identifiera, reflektera och analysera etiska dilemman.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- kunskaper om etiska teorier, modeller och begrepp,

- kunskaper om teorier kring makt och beroende,
- kunskaper om förhållningssätt som stödjer brukarens rättigheter såsom självständighet och delaktighet,
- kunskaper om metoder och arbetssätt för att stärka och utveckla en gemensam värdegrund,
- färdigheter i att identifiera och analysera etiska dilemman utifrån sin yrkesroll,
- färdigheter i att kunna medverka till ökad självständighet och delaktighet utifrån en etisk ansats,
- färdigheter i att uppmärksamma makt- och beroendeförhållanden i brukarens vardag,
- färdigheter i att belysa och ta hänsyn till olika perspektiv kring brukaren,
- färdigheter i att använda metoder och arbetssätt för att stärka och utveckla en gemensam värdegrund,
- kompetenser för att genom självinsikt, reflektion och återkoppling kunna leda utvecklingen av ett professionellt förhållningssätt gentemot brukaren och
- kompetenser för att vägleda kollegor i att reflektera kring etiska dilemman.

Kommunikation, välfärdsteknik och kognitivt stöd

35 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar kommunikation och samspel och hur det är en förutsättning för delaktighet, inflytande och självbestämmande. Vidare behandlar kursen alternativ och kompletterande kommunikation, samtalsmetodik, digital kommunikation och betydelsen av kognitivt stöd.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- specialiserade kunskaper om kommunikation,
- specialiserade kunskaper i alternativ kompletterande kommunikation,
- kunskaper om olika sorters kommunikationsstöd,
- kunskaper om olika samtalsmetoder,
- kunskaper om tekniska hjälpmedel för inläring och kommunikation,
- kunskaper om välfärdsteknik och dess säkerhetsaspekter,
- färdigheter i att kommunicera med människor med olika funktionsnedsättningar,
- färdigheter i att kommunicera med hjälp av olika tekniska verktyg,
- färdigheter i att använda tekniska verktyg för inläring,
- färdigheter i att implementera ny teknik,
- kompetenser för att utifrån personens funktionsnedsättning välja och anpassa lämpligt kommunikationssätt och
- kompetenser för att vägleda kollegor i olika kommunikationssätt såsom att ge kognitivt stöd för att främja kommunikation, delaktighet, självständighet och självbestämmande i vardagen.

Dokumentation och kvalitetssäkring

15 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar social dokumentation samt hur man arbetar utifrån beställning, uppdrag och genomförande av myndighetsbeslut.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- kunskaper om behovsbedömning, beslutsprocess och genomförandeplan,
- kunskaper om genomförande, dokumentation, uppföljning och utvärdering som ett led i kvalitetssäkring,
- kunskaper om sekretess och krav på rättssäker dokumentation,
- kunskaper om att insatsen ska bygga på att brukarens behov ska stå i centrum,
- färdigheter i att arbeta utifrån beslut om bistånd,
- kompetenser för att involvera brukaren i att upprätta, följa och följa upp en genomförandeplan,
- kompetenser för att vägleda och stödja kollegor i social dokumentation på arbetsplatsen,
- kompetenser för att samarbeta med övriga i nätverket i genomförandet av insatsen och
- kompetenser för att kvalitetssäkra social dokumentation.

Pedagogiska teorier, metoder och arbetssätt

35 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar pedagogiska teorier, metoder, arbetssätt och redskap för att kunna utveckla arbetssätt och därmed påvisa förbättringsmöjligheter för verksamheten. Vidare behandlar kursen vägledande arbetssätt samt förmåga att tillämpa och stödja ett pedagogiskt förhållningssätt på individ-, grupp- och organisationsnivå i syfte att skapa ett lärande och engagerande arbetsklimat.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- kunskaper om pedagogiska teorier, metoder och arbetssätt inom stödpedagogiskt arbete,
- kunskaper om lärande organisationer och hur man utvecklar sådana,
- färdigheter i att anpassa pedagogiska metoder och arbetssätt utifrån brukarens behov,
- färdigheter i att arbeta utifrån ett pedagogiskt förhållningssätt och tillämpa metoder för ett vägledande förhållningssätt, på såväl individ- som gruppnivå,
- kompetenser för att reflektera över sina och arbetslagets arbetsmetoder när det gäller att utveckla ett individuellt anpassat arbetssätt,
- kompetenser för att vägleda kollegor i ett pedagogiskt förhållningssätt och
- kompetenser för att implementera individanpassade metoder och arbetssätt på arbetsplatsen som leder till en lärande, engagerande och utvecklande verksamhet.

Examensarbete

15 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar en fördjupning av innehållet i ett arbetsområde med anknytning till någon eller några av kurserna i utbildningen.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- kunskaper i evidensbaserat arbetssätt och forskningens betydelse för utvecklingsarbete,
- specialiserade kunskaper inom delar av utbildningen,
- färdigheter i att opponera på andras examensarbete och försvara sitt eget,
- färdigheter i att presentera en sammanfattning av examensarbetet på engelska i skrift och tal,
- kompetenser för att sammanställa, värdera och använda relevanta källor och tidigare resultat samt slutföra avgränsat projekt,
- kompetenser för att bidra till kunskapsutveckling inom yrkesområdet och
- kompetenser för att använda sig av sina kunskaper och färdigheter inom stödpedagogens verksamhetsområde.

Lärande i arbete

30 yrkeshögskolepoäng

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen behandlar det vardagliga arbetet på en arbetsplats samt tillfälle för reflektion och analys av arbetet.

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande ha:

- färdigheter i att självständigt planera, genomföra och utvärdera pedagogiska metoder för brukaren,
- färdigheter i att föra social dokumentation,
- färdigheter i att reflektera och analysera metoder och arbetssätt inom arbetsområdet,
- färdigheter i att tillämpa arbetsmetoder och evidensbaserat arbetssätt i vardagen,
- färdigheter i att vägleda kollegor, individuellt och i grupp och i individanpassat arbetssätt gentemot brukaren,
- färdigheter i att samverka med nätverk runt brukaren,
- färdigheter i att initiera utvecklingsarbete,
- färdigheter i att kommunicera och använda alternativ kompletterande kommunikation utifrån olika funktionsnedsättningar,
- färdigheter i att stödja brukaren till ett självständigt liv och främja delaktighet och
- färdigheter i att tillsammans med kollegor reflektera runt etiska dilemman som uppstår.